

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 52/22
2022 m. kovo 29 d., Liuksemburgas

Sprendimas byloje C-132/20
Getin Noble Bank

Vien tai, kad teisėjas buvo paskirtas į pareigas laikotarpiu, kai atitinkama valstybė narė dar nebuvo demokratinė, nepaneigia šio teisėjo nepriklausomumo ir nešališkumo

Lenkijos Aukščiausiasis Teismas kaip paskutinė instancija turi išspręsti ginčą dėl tariamai nesąžiningos indeksavimo sąlygos paskolos sutartyje, vartotojų sudarytoje su banku *Getin Noble Bank*.

Šiam teismui kilo klausimas, **ar šią bylą prieš tai nagrinėję trys apeliacinės instancijos teismo teisėjai atitiko Sąjungos teisėje įtvirtintą nepriklausomumo ir nešališkumo reikalavimą.**

Iš tiesų, vienas jų savo profesinę karjerą pradėjo valdant komunistiniam režimui ir šiam žlugus nebuvo iš naujo davęs teisėjo priesaikos. Kiti du į apeliacinės instancijos teismo teisėjo pareigas buvo paskirti laikotarpiu (2000–2018 m.), kai jų skyrimo procedūroje dalyvavusi Nacionalinė teismų taryba (NTT), Lenkijos Konstitucinio Teismo nuomone, neveikė skaidriai, o jos sudėtis prieštaravo Konstitucijai.

Taigi Lenkijos Aukščiausiasis Teismas, kuriame šią bylą nagrinėja vienas teisėjas, nusprendė pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl teismams keliamų nepriklausomumo ir nešališkumo reikalavimų.

Šiandien priimtame sprendime Teisingumo Teismas pirmiausia atmetė byloje dalyvavusio Lenkijos Ombudsmeno argumentą, kad į Teisingumo Teismą kreipęsis Lenkijos Aukščiausiojo Teismo teisėjas neturėjo teisės pateikti prejudicinių klausimų, nes skiriant į pareigas jį patį buvo padaryta pažeidimų, dėl kurių galima abejoti jo nepriklausomumu ir nešališkumu.

Teisingumo Teismas neturi su šiuo teisėjų susijusios informacijos ar kitų duomenų, leidžiančių paneigti prezumpciją, kad Lenkijos Aukščiausiasis Teismas, neatsižvelgiant į jo faktinę sudėtį, atitinka, be kita ko, nepriklausomumo ir nešališkumo reikalavimus, kad galėtų būti laikomas valstybės narės „teismu“, turinčiu teisę pateikti Teisingumo Teismui prejudicinius klausimus. Taigi pateikti klausimai pripažinti priimtinais.

Toliau Teisingumo Teismas išnagrinėjo dvi pateiktų klausimų grupes.

Dėl apeliacinės instancijos teismo teisėjo, savo profesinę karjerą pradėjusio valdant komunistiniam režimui, Teisingumo Teismas, taikydamas analizę, išplaukiančią iš jo pastarųjų metų jurisprudencijos, susijusios su Sąjungos teisėje įtvirtinta teismų nepriklausomumo ir nešališkumo garantija, nusprendė, kad vien ši aplinkybė savaime nepaneigia šio teisėjo nepriklausomumo ir nešališkumo jam vėliau vykdant teismines funkcijas. Šiuo aspektu jis pabrėžė, be kita ko, kad Lenkijos Respublika įstojo į Europos Sąjungą ir pripažino jos vertybes, įskaitant teisinės valstybės principą, ir faktas, kad tam tikri Lenkijos teisėjai buvo paskirti į pareigas laikotarpiu, kai ši valstybė narė dar nebuvo demokratinė, nesukėlė problemų šiuo klausimu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat nenurodė nieko, kas leistų tuo suabejoti.

Dėl kitų dviejų apeliacinės instancijos teismo teisėjų Teisingumo Teismas, taikydamas tą pačią analizę, pažymėjo, kad Lenkijos Konstitucinis Teismas nepriėmė sprendimo dėl NTT nepriklausomumo, kai 2017 m. pripažino prieštaraujančia Konstitucijai šios institucijos sudėtį tuo metu, kai abu šie teisėjai buvo paskirti į pareigas. Taigi šio prieštaravimo Konstitucijai pripažinimo savaime nepakanka, kad būtų galima paneigti to laikotarpio NTT, taigi ir teisėjų, kuriuos skiriant ji dalyvavo, nepriklausomumą ir nešališkumą. Beje, ta pati išvada darytina, kai asmens kandidatūrą į teisėjo pareigas NTT atrinko per procedūrą, kuri nebuvo nei skaidri, nei vieša, ir dėl kurios nebuvo galima pateikti skundo teisme, jeigu nėra NTT nepriklausomumą paneigiančių įrodymų. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nenurodė konkrečių duomenų, galinčių pagrįsti abejones šiuo klausimu.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir santrauka](#) nuo jų paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106